BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNING RAQAMLI KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA INTERAKTIV TA’LIM VOSITALARINING DIDAKTIK IMKONIYATLARI

Gayipov Juratbek
Tadiqoqtchi

Annotatsiya. Ushbu tezisda bo‘lajak o‘qituvchilarning raqamli kompetentligini rivojlantirishda interaktiv ta’lim vositalaridan foydalanishning didaktik imkoniyatlari yoritiladi. Raqamli platformalar, elektron topshiriqlar, virtual hamkorlik muhiti va multimedia resurslarining kasbiy tayyorgarlikka ta’siri tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: raqamli kompetentlik, interaktiv ta’lim, bo‘lajak o‘qituvchi, multimedia, elektron resurs, kasbiy tayyorgarlik.

Kirish

Raqamli transformatsiya sharoitida bo‘lajak o‘qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlash jarayonida raqamli kompetentlikni shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy pedagog o‘quv materiallarini raqamli shaklda taqdim etish, interaktiv topshiriqlar yaratish, ta’lim oluvchilar bilan elektron muhitda hamkorlik qilish va o‘quv natijalarini tahlil etish ko‘nikmalariga ega bo‘lishi zarur.

Interaktiv ta’lim vositalari talabalarning o‘quv jarayonidagi faolligini oshirish, mustaqil fikrlashini rivojlantirish va nazariy bilimlarini amaliyotda qo‘llashga ko‘maklashadi. Shu sababli ularni pedagogik ta’lim jarayoniga maqsadli integratsiya qilish dolzarb metodik vazifa hisoblanadi.

Asosiy qism

Raqamli kompetentlik pedagogning raqamli vositalarni tanlash, ulardan ta’lim maqsadlariga muvofiq foydalanish, elektron resurslarni yaratish va raqamli muhitda samarali muloqot qilish qobiliyatini anglatadi. Ushbu kompetentlikni rivojlantirishda interaktiv ta’lim vositalari alohida o‘rin tutadi.

Birinchidan, elektron ta’lim platformalari talabalarning mustaqil ishlashini tashkil etishga imkon beradi. Ularda o‘quv materiallari, videodarslar, testlar va amaliy topshiriqlarni joylashtirish orqali ta’lim jarayonining izchilligini ta’minlash mumkin.

Ikkinchidan, interaktiv mashqlar yaratish vositalari bo‘lajak o‘qituvchilarning metodik ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Talabalar muayyan mavzu bo‘yicha test, moslashtirish, tasniflash va muammoli vaziyatlarga asoslangan topshiriqlar tayyorlash orqali raqamli resurslarning didaktik imkoniyatlarini o‘zlashtiradilar.

Uchinchidan, virtual hamkorlik vositalari jamoada ishlash, fikr almashish va umumiy loyiha yaratish ko‘nikmalarini shakllantiradi. Masalan, talabalar kichik guruhlarda elektron dars ishlanmasini ishlab chiqib, uning maqsadi, mazmuni, topshiriqlari va baholash mezonlarini muhokama qilishlari mumkin.

To‘rtinchidan, multimedia resurslari murakkab tushunchalarni ko‘rgazmali yoritish, o‘quv materialini turli shakllarda taqdim etish va ta’lim oluvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olishga yordam beradi.

Interaktiv vositalardan foydalanish samaradorligi ularning soni bilan emas, balki pedagogik maqsadga muvofiq tanlanishi bilan belgilanadi. Shu sababli bo‘lajak o‘qituvchilarga raqamli resurslarni

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.

yaratish bilan bir qatorda, ularning mazmuniy aniqligi, foydalanish qulayligi, imkoniyati cheklangan foydalanuvchilar uchun mosligi va ta'lim natijalariga muvofiqligini baholashni ham o'rgatish zarur.

Xulosa

Interaktiv ta'lim vositalari bo'lajak o'qituvchilarning raqamli kompetentligini rivojlantirish, ularning metodik tayyorgarligini mustahkamlash va mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishda muhim didaktik imkoniyatlarga ega.

Pedagogik ta'limda elektron platformalar, interaktiv mashqlar, multimedia materiallari va virtual hamkorlik vositalaridan maqsadli foydalanish talabalarning raqamli muhitda kasbiy vazifalarni bajarishga tayyorligini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, raqamli vositalarni tanlashda ta'lim maqsadi, o'quv materialining xususiyati va talabalarning tayyorgarlik darajasi hisobga olinishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mishra, P., Koehler, M. J. Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge. Teachers College Record. 2006. Vol. 108(6). P. 1017–1054.
2. Redecker, C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Luxembourg, 2017.
3. UNESCO. UNESCO ICT Competency Framework for Teachers. Paris, 2018.

© Ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.